

Forlaget Tyr præsenterer

Djævleord

Rens din historie – En guide og checkliste

Denne arbejdsbog af skrevet af Thomas Rud Jensen for Tyr Exclusive.

Indholdet opdateres løbende

– Udgave 1 (maj 2026)

2026 © Forlaget Tyr

Introduktion	4
Hvad er djævlaord?	5
Djævlaord med checkliste	6
Øvrige potentielle små djævla	7
Business-lingo	7
Klicheer og floskler	7
Adverbier	7
Svage adjektiver	8
Synonymer	8
Negationer	8
Forvægtskonstruktioner	9

Denne arbejdsbog er udgivet for Forlaget Tyr og er kun til personlig brug.

Arbejdsbogen eller dele heraf må ikke reproduceres, distribueres eller transmitteres i nogen form eller på nogen måde. Dette gælder fotokopiering, optagelse eller andre elektroniske eller mekaniske metoder.

Der skal ved ønske om gengivelse af arbejdsbogens indhold indhentes en forudgående skriftlig tilladelse fra Forlaget Tyr, undtagen i tilfælde af meget korte citater brugt i anmeldelser eller i uddannelsesmæssig regi.

Arbejdsbogen er til dig, der er forfatter, som gerne vil dygtiggøre dig og ønsker tips til at forbedre dine historier.

Arbejdsbogen, indhold og skrivetips er Forlaget Tyr's ejendom.

Forlaget Tyr fraskriver sig al ansvar for at indholdet i arbejdsbogen lever op til andres skrivetips. Læseren, dig, må selv vurdere om du kan bruge arbejdsbogens indhold.

© Forlaget Tyr, 2026

Introduktion

Et af de vigtigste råd, som Forlaget Tyr nogensinde kommer til at give, er følgende:

- 🚫 Når du skriver din historie, så tænk ikke på skrivetips, gode råd og slet ikke djævlaord – skriv bekymringsfrit og få historien på papir (digitalt)
- 🚫 1. redigeringsrunde = radrens dit manuskript for djævlaord, men gør det med måde

Ingen skriver førsteudgaven af sin historie uden at lidt, noget eller en del af historien er ren og skær forfatter- og læsertortur. Ingen.

Det er først i redigeringen, at den gode og velformulerede historie rejser sig som falken fra asken. De første store knaster hugges rene og slibes ned ved at fjerne eller omskrive djævlaord.

Hvad er djævlaord?

Djævlaord er ord, der uden problemer kan fjernes fra dit manuskript, simpelthen fordi de blot er fyld.

Djævlaord sniger sig ind i dit manuskript, når du skriver i frit flow, fordi de som oftest ligger tæt op ad talesprog og derfor ryger de på skrift, når vi er fokuseret på at få historien på papir. Begynder du først at overveje dem undervejs i din skrivning, så kan du risikere at blokere sit frie flow, og så kan du ende i en skriveblokering.

Djævlaord har sin berettigelse, men bør fjernes eller i hvert fald vurderes nærmere ved redigering.

Find dem ét for ét i din tekst ved at søge din tekst igennem og vurder om de kan fjernes uden problemer. Hverken som i betydning eller som en del af historiens karakterer. Hvis de kan fjernes, så overvej det. Måske kan de omskrives eller erstattes med andre mere konkrete ord eller svulstige tillægsord.

Djævlaord er ikke udelukkende et onde for dit manuskript, da de i nogle tilfælde kan være med til at sætte en stemning eller give en karakter sit særlige tell, sin tone, sin personlighed og måske endda replikindividualisme.

Nogle djævlaord er dog så godt som bandlyste – hold dig fra dem, hvis du vil bevare respekten for din historie og ikke få forlagets redaktør til at rulle med øjnene. Det er ikke blot en holdning.

Er du klar til at radrense dit manuskript?

Sæt i gang!

Djævleord med checkliste

Sæt kryds	Djævleord	Forklaring
☐	Pludselig	Skal fjernes/omskrives – intet sker pludseligt
☐	Begyndte	Skal fjernes/omskrives – lad det ske
☐	Måske	Potentiel vag formulering
☐	Næsten, nærmest	Potentiel vag formulering – vær konkret
☐	Meget	
☐	Ting	
☐	Folk	
☐	Fantastisk, mega, vildt	
☐	Virkelig	
☐	Bare	
☐	Altså	
☐	Så	
☐	Bogstaveligt talt	
☐	Rigtig	
☐	Lidt	
☐	Gerne	
☐	Direkte	
☐	Ganske	
☐	Stort	
☐	Nok	
☐	Hurtigt	
☐	Fortsat	
☐	Nu	
☐	Godt (f.eks. vidste godt)	
☐	Jo	
☐	Også (i nogle sammenhænge)	
☐	Kort (i nogle sammenhænge)	
☐	Selv (i nogle sammenhænge)	
☐	Ligeledes	
☐	Endnu	
☐	Straks	
☐	Netop	
☐	Vel	
☐	Lige	
☐	Slet (ikke)	

Øvrige potentielle små djævla

Det er ikke kun djævlaord, der skal have en venlig tanke, når redigeringen går i gang. Vær særlig opmærksom på disse små djævla.

Business-lingo

Også kaldet forretningsjargon, der tangerer det uforståelige for almindelige læsere. Der er intet til hinder for at bruge de rigtige ord til opgaven, men ender du med at fylde på historien med specialiserede modeord og forkortede sætninger, der bruges på arbejdspladsen til at beskrive processer, mål og strategier. Selvom det nogle gange kan sløre betydningen, fungerer det ofte som en effektiv forkortelse for erfarne fagfolk, men altså ikke til almindelige læsere.

Klicheer og floskler

En sproglig kliché er en forslidt udtryksmåde, et ord eller en vending, der er brugt så meget, at læsere og lyttere er dødtrætte af det. Det er en kliché, når folk siger *på årsbasis* i stedet for *om året*. Det er en kliché, når en forfatter skriver at *benene er tunge som bly*.

Det er som sådan ikke forkert at anvende kendte talemåder og dermed klicheer i dine historier, men historier burde kunne så meget mere end genskabe. Derfor bør du tænke over det, når du bruger talemåder og klicheer. Kan du omskrive, forfine og være kreativ, så prøv det.

Adverbier

Adverbier er beskrivende tillægsord. F.eks.:

"Du er dum," sagde han hidsigt.

'Hidsigt' er et adverbium.

Nogle gange leder adverbiet historien i fordærv. Andre gange er det ok.

Møder du et adverbium i dit manuskript bør du vurdere om dette beskrivende tillægsord har sin berettigelse. Kan du i stedet for at bruge det, dramatisere scenen bedre. Har du flere adverbier samlet omkring samme person i samme scene, der medfører at det er som om karakterers følelser flagrer i øst og vest, så skal du slette/omskrive/dramatisere bedre.

Svage adjektiver

Mange forfattere ynder at bruge de svage og gængse tillægsord som f.eks. lille, stor, høj, lav, grøn/rød/blå mv., tynd, tyk, hurtig, langsom etc.

Gaaaab... undskyld.

Det er absolut ikke forkert, men det bliver en smule kedeligt, når der findes så mange andre tillægsord, der kan farve dit manuskript langt mere spændende og beskrivende for læseren. Det er naturligvis et holdningsspørgsmål. Hos Forlaget Tyr er holdningen klar. Brug stærke og farverige tillægsord – uden at ende i Purple Prose.

F.eks.:

Mikroskopisk, kolossal, bredsvær, udsultet, fænomenal, elementær, knogleskrabende, bibelsk, majestætisk, pumpet, rødglødende, frostklar, boblende, magmadampende.

Synonymer

Lidt i samme boldgade finder vi synonymer. Brug synonymer med måde og lad være med at bruge to enslydende ord til beskrivelse af samme person/genstand. Lad også være med at omtale samme person/genstand på så mange forskellige måder ved brug af synonymer at læseren mister forbindelsen til, hvad/hvem der egentlig tales om.

Negationer

Negationer er sætninger, der er negative. De er benægtende. Det er der jo som regel ikke noget farligt i. Enhver god historie består af konflikter og derfor kan vi nok

ikke undgå et nej i ny og næ. Men hvis du bruger negationer som dobbelte eller flertydige med endnu flere negationer i sig, ja så er det problematisk, fordi de er svære læse. Én negation går an. Den forstår vi relativt let. En dobbeltnegation må vi som regel læse et par gange, før den giver mening. Står der tre eller flere negationer i træk, så er vi virkelig prisgivet. Vi forstår ikke sætningen.

Tænk på disse sætninger:

- ⊗ Det var ikke en umulig rejse ud i det forladte land
→ Det var en mulig rejse.
- ⊗ Han havde ikke sagt ingenting, da de mødte første gang. Faktisk rablede han alt muligt af sig
→ han talte meget
- ⊗ Det var ikke en usandhed, hvad lejemorderen sagde
→ han talte sandt
- ⊗ Han havde på ingen måde ikke opfyldt kriterierne for at være en god kæreste
→ han kunne gå an
- ⊗ Det kan ikke bevises af nogen alkymist, at det er umuligt at lave guld af bly
→ øh ja. Nogen tror de ved noget.

Så kort sagt: Undgå negationer, der er svære at læse.

Forvægtskonstruktioner

Forvægtskonstruktioner er når der sker en ophobning af underordnede led før det centrale led, fx mange og tunge adled før kernen i en genstandshelhed, eller omfattende ledsætningskonstruktioner før oversætningsens verbum giver forvægt. Forvægt er karakteristisk for ældre akademisk skriftsprog, både fiktions- og sagprosa.

Her er et eksempel:

“På grund af stor efterspørgsel på vores seneste spændingsroman må vi desværre melde udsolgt allerede efter blot tre måneder.”

Her er eksemplet skrevet med bagvægt.

“Vi må desværre melde udsolgt på vores spændingsroman allerede efter tre måneder på grund af stor efterspørgsel.”

eller:

“På grund af stor efterspørgsel må vi melde udsolgt på vores spændingsroman allerede efter tre måneder.”

Umiddelbart kan det virke lidt besværligt og forvirrende at tænke forvægt og bagvægt ind i alle sætninger i en historie. En god tommelfingerregel kan dog være at se sætningen som en vippe. Hovedsætningens verballed er vippens forankringspunkt. Vippen er akkurat lige så lang som sætningen. Ordene på hver side af forankringspunktet tynger altså vippen. Alt efter om verballedet er først eller sidst i sætningen, vil vippen tippe til den ene eller den anden side.